

עלי מרפא
שער הגליון
יין הנגרי
למעשה
בני היכלא

בלי לחץ
טיפול שורש
כיס מיושב
תרגילים להתמדה בתורה
שדכן שלא איכזב...

דרכי נועם

טעם גן עדן
מכבי אור
עומק המרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

התורה הזמנית:

שלשה חלקי השכל
דרכי לימוד בספרה'ק לקוטי מוהר"ן
שתהיו עמלים בתורה
ואולי אותם קוממיות מהתאות
מריבות בבית מה עושים?
רקב עצמות
שימוש בתנור, חלבי או בשרי

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה'ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

מחפש עצה?
סבלנות - בלי לחץ!

יום ג' שמות תקצ"ח

...והנה בשבת העבר דברנו מעטין פמה צדיקין
לבקש את השי"ת בכל יום שיתקנו בעצה טובה
מלפניו. פי האדם בזה העולם צריך עצות עמקות מאד
בכל יום, באופן שיציל ממה שצריך להציל, ולחטוף בכל
יום טוב אמת וצדק מה שישל, פי עקר העצות צדיקין
בזה העולם שנקרא דגלין, בחינת עצות, כמו שפיתוב
"יכל העם אשר ברגליך", ואם אין יודעים שום עצה,
צדיקין להמתין ולחכות לשימתו יתברך שיאיר עליז
עצה שלמה אמתית.

ועל כל פנים צדיקין לדע שעצות העולם הם שקר
וקזב, פי נאחז בהם וזהמת החוש, בחינת "החוש
השיאני", שעל זה התחיל דוד המלך ע"ה ספר תהלים
"אשתי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים", פי יש
אנשים שהם שקרים קצת, ואעפ"כ עצתם היא בחינת
"עצת רשעים", מחמת שיעצו לא נודפנה מהחמת
החוש הנ"ל.

ועקר המקולל של רב העולם הוא מה שחושפים
עצתם מהרה, שעל זה נאמר "עצת נפתלים נמורה",
פי לעצה האמתית צדיקים לחפות הרבה לזנות אליה,
כמו שציעק דוד "עד אנה אשית עצות בנפשי", וזהו
"מהרה שסכו מעשיו, ולא חפו לעצתו", פי בכל מה
שעבר עליהם היו צדיקים לחפות לעצתו יתברך, והבן
זה מאד.

ואם עדין לא זכית בשלמות לעצות האמתיות שעל
דכם נשוב להשי"ת באמת, עכ"פ אני יודעים שצדיקין
להמתין ולחכות להם, ולהתפלל הרבה להשי"ת על
זה בכל יום שיתקנו בעצה טובה ובעצתו יתנו, עד
שקדי וירא ה' משקים.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	יום מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ב"א	משה הלכות ב"א	דף היומי בימות	עלים להרופה
שבת	כ	פג	פג	נג	עג	תוח
א	כא	פג	פג	נג	עו	תוש
ב	כב	פד	פז	נג	עז	תך
ג	כג	פד	פח	נד	עח	תכא
ד	כד	פד	פט	נד	עט	תכב
ה	כה	פה	צ	נה	פ	תכג
ו	כו	פג	צא	נה	פא	תכד

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

לעלות על שורש הבעיה

אם מופיעות בשטח בעיות, יש להן בהכרח שורש. כשנטפל בו, הכל יסתדר ממילא.

באף אדם ובשום כח בעולם. אף אחד לא מעוניין להזיק לי, אף אחד אינו יכול להצר לי. יש כאן אך ורק בורא עולם, וכל כולי, גורלי, מצבי ותחושותי, הכל בידי יתברך. הוא לבדו הכתובת והוא ברחמי יכול ברגע אחד להסיר ממני כל קושי וכל מחסום.

אשמים וגורמים, השערות ורעיונות, אינם חסרים כאן בעולם. ומי שמנסה לפתור כך פלונטרים, עוסק בלהניח רטיות חד-פעמיות על פצעים

לפעמים קשה בחיים. ואולי לא רק לפעמים. בעיות אינן נוהגות להיוועץ או להתריע קודם שהן מופיעות. ההפרעות נוחות על שגרת חיינו ללא התרעה, ולאו דווקא בעיתוי נוח. וככה דברים מסתבכים. פה מתעורר קושי, שם צץ לו לפתע סיפור לא צפוי, ועוד כהנה וכהנה כידי המציאות הטובה.

אדם, שואל את עצמו הרבה פעמים, 'למה'. למה לא הולך, מדוע כל כך קשה, איך זה שהכל מסתבך, ועד מתי זה כך יתמשך. מאחורי כל השאלות הללו מסתתרת שאלת השאלות, 'מה בעצם רוצים ממני?'

את התשובה לשאלות הללו ניתן לחפש כל החיים ולא להגיע לשום מקום, גם אחרי מאה שנות שאלות ותהיות. משום שסיבות לבעיות יש לאין מספר. אשמים וגורמים, השערות ורעיונות, אינם חסרים כאן בעולם. ומי שמנסה לפתור כך פלונטרים, עוסק בלהניח רטיות חד-פעמיות על פצעים, תוך התעלמות מוחלטת ממקור הבעיה. אם יש לנו בעיות, השורש שלהן קבור בהכרח במקום כלשהו. אם נזהה את השורש, נוכל בסיעתא דשמיא להעלות ארוכה לבעיה האמתית, כל השאר יסתדר כבר ממילא.

פרשנות נכונה

התורה הקדושה מודיעה וגם מספרת שהעולם הזה איננו הפקר. כלומר, יש בו דין וגם דיין. כל מעשה ואפילו דיבור ומחשבה פועלים, לטוב ולמוטב. אם פעלנו כהוגן, התוצאה היא התקרבות להשם. ואם חלילה מעדנו, הרי שהתרחקנו חלילה מאת השם. ולכן, מתוך רחמי העצומים יתברך, הוא פשוט לא מרשה לנו לשקוע בשלוות הטעות, על כל סטיה באה תגובה, מעוררים אותנו!

הבעיה היא, שאת המציאות הזו ניתן ללמוד באופן נכון, ישר ומאיר. אך גם באופן עקום, מעוות, מר ומריר. אדם, עלול לראות את החיים כאיום אחד, ארוך ומתמשך. את היהדות כמסכת קשה ומפרכת של תביעות, הזהרות ואצבע מאיימת. ואת עצמו כקרבן עלוב, מטרה לחיצים. ואז באה גם התרעומת 'מה בכלל רוצים ממני...'

ויש גם תמונה אחרת. אם הכל בידי יתברך, ואם הכל בהשגחה. הרי שכל מה שקורה לי ועימי, אינו קשור

לעת עתה מה שעובר עלי נועד רק לקרב אותי. אך ורק לטובתי הנצחית. ואם יש לי יסורים, פשוט לגמרי שהוא רוצה ממני משהו שיעשה לי עוד יותר טוב. ואם כך אני מאוד מעוניין לדעת מה רוצים ממני. ולשם כך אני מוכן גם להיכנע, לקבל את המצב בשמחה ואמונה, ויש לי כבר המון דיבורים של תפילה.

מה המסר

זהו גם הפשר למצבו של כלל ישראל. הגלות מתארכת ומתארכת, והיא אמורה להשיג מטרה כלשהי. אין צער לחינם. מבקשים מאיתנו רק דבר אחד, תנסו להבין מה רוצים ממכם! כלום לא מעבר לכך. אין לבורא עולם שום רצון לצער את בניו האהובים, אבל יש לו כן רצון נורא שהם יסכימו כבר להבין. שבינו כבר שיש לכל תחלואי הגלות שורש, ושאפשר לתקן את הכל בקלות, ושלא תובעים מהם שום דבר שהם אינם מסוגלים לעמוד בו. רק להתחיל לשמוע את חוקות השם.

מבט שכזה, מגלה לנו שאין בעצם שום בעיה בעולם, יש רק דבר אחד, להתקרב להשם. וכל מה שקורה לנו וסביבנו אמור לגרום לנו לעשות דבר אחד בלבד, לצעוד עוד צעד לכיוונו של אבא! ולכן, הצעד הראשון כשנתקלים בקושי וצער הוא, הכנעה. אני מקבל באהבה ומטה אוזן לשמוע מה רוצה ממני השם. כך נכנסים לעבודה של חשבון נפש, כך מתחילים להיות קשובים, ערניים. ואל דאגה, דרך שכזו משכיחה מהר מאוד את היסורים, משום שכשאין להם סיבה להיות, הם נעלמים.

ישׁוב הדעת בנים...

ישנם דברים רבים שהאדם התרגל לעשותם, וכך כל ימי חייו הוא יחיה בלי לדעת כלל שיש בהם סרך של איסור.

אבל אין זה תירוץ לומר "לא ידעתי". הרי זה משנה מפורשת: שגגת תלמוד עולה זדון! - מי שעשה דבר בשגגה מפני ששגג ולמד לא נכון, הרי שלמעלה רואים אותו כמזיד!

נמצאנו למדים, שעיקרו של דבר - לשמוע ברול רבינו שאמר לחיות בישוב הדעת. רבינו הרי קורא להתבודדות 'ישׁוב הדעת'... חייבים להשתדל להיות בישוב הדעת לגבי כל דבר. כשאני הולך לקנות דבר מה עלי לשאול את עצמי 'האם זה הכסף שלי? האם זה כסף נקי ללא רבב? האם לא מעורב בו פרוטה של אחרים?' ישׁוב הדעת זה דבר עצום ביותר.

אדם המנהל את חייו בישוב הדעת, יסייעוהו מן השמים לחיות חיים של נקי כפיים, ויבא לבית עולמו נקי ללא רבב. ואין זה דבר קטן!

"עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון" - כביכול לעשות צחוק מהיום האחרון... אבל אין הוא יכול לצחוק ביום האחרון שלו אם הוא בעל חוב - - - !?

כל פושטי הרגל למיניהם חושבים בליבם: "הרי מניחים לי...". כאילו הכל בסדר... אבל - אוי ואבוי! ביום האחרון הם כבר לא יצחקו. הרי עוון החובות נשאר מוטל על צווארם! בעולם הזה אפשר לשכוח, להתעלם. אבל שם אין חכמות! ישאלו אותו "למה לוית כסף מאחרים ולא שילמת?!"

ה' יצילנו, זה יכול להמשך שנים של גילגולים עד שיסיים את כל החובות. אין זה פשוט כלל!

יעזרנו אלוקי ישענו לשמוע בקול רבינו להיות תמיד בישוב הדעת, ובעזרת ה' שלא נצטרך למתנת בשר ולא להלוואתם.

לראות שהכיס יהיה נקי! שהבית יהיה נקי! אמן ואמן.

איך מתרגלים ללמוד?

חשוב הדבר וכמה נצרך, גם לא משקיעים כל כך ללמוד דברים חדשים, אלא רק 'תירגול' בדברים הידועים, מלמדים לעשות את אותו פעולה 'מעשית' שוב ושוב, כאשר לאט לאט מעלים את הרמה ואת הזמן של התרגילים.

לדוגמא, אדם רוצה להרים משקולות, אחר תקופה של תרגילים הוא מצליח להרים משקל רב, לא מחמת שבתקופה זו כוחו גדל, אלא מחמת שגופו התרגל להרמה, וממילא גם התגלו כוחות חדשים.

לשם כך יש להתחיל ב'תרגילים' קטנים, ולהיות עקבי בהם יום אחר יום במסירות נפש, ואם רואה שאינו מחזיק מעמד בתרגיל הגדול, הוא לא נופל לגמרי, אלא מקטין את התרגיל, העיקר העקביות.

וכך לאט לאט כל תקופה יגדיל את התרגיל, ממדרגה למדרגה, עד שיקנה בנפשו יותר ויותר את ההרגל היהודי הותיק, שבכל עיתות פנאי פותחים ספר ולומדים.

ועל כך מבקשים אנו 'שתרגילו בתורתך', מבקשים לקנות הרגל, כמו בכל דבר שמתרגלים אליו צריך מעט מעט, עד שהגוף מתרגל, כך צריך האדם להיות עקשן גדול בעבודת ה', ולתרגל את הגוף בתרגילים פשוטים ומעשיים איך יושבים עוד קצת ולומדים.

הרגל הלימוד הוא הרגל חובה כהכנה לקבלת התורה.

(ליקו"ה תרומות ומעשרות ג')

מה יהיה איתי, מתי אזכה לקבל חשק בתורה?

אם אדם יחכה לקבל חשק בתורה, הוא לא ילמד לעולם, כי במח אדם מבין כמה צריך ללמוד, אך הגוף כבד ועייף ואין לו כח להזיז את עצמו. ולכן יש להרגיל את עצמו ללמוד. דבר ראשון צריך לעבוד על כך לקנות בנפשו 'הרגל הלימוד'. וכמו שאמר רביז"ל (ספר המידות ערך לימוד): "הרגל הלימוד הוא עולה למעלה על קיום כל המצוות".

הרגל משמעותו שאדם מרגיל את גופו לשבת וללמוד. לפני כל הדיבורים על מעלת לימוד התורה, והאופן בו לומדים את התורה.

פשוטו כמשמעו, להתרגל ללמוד, להתרגל לשבת על כסא זמן רצוף, כי דווקא הלימוד הרצוף הוא מכניע את הגוף הבהמי שכל כך בוער לתאוות ובתעברת מדורת התאוות.

לא שייך כמעט לדבר עם הגוף ולהסביר לו, הוא לא מבין, הוא נמצא בשכלות וטפשות, והעצה היחידה היא רק לתפוס את הגוף, להרגילו בכח בעסק הלימוד.

איך נכנסים להרגל הלימוד?

כל הרגל של הגוף הוא דבר שנקנה עם הזמן בקלות, בתנאי שאדם עקבי ומתמיד בהרגלו.

אפשר ללמוד מהעולם, כל מקצוע בעולם שאדם רוצה להצליח בו, ההצלחה תלויה רק ב'תרגילים'. ב'תרגילים' לא מסבירים כמה

נצוד לשונך הלכות לשון הרע

בדיני פרסום לשה"ר לתועלת הזכרנו ז' תנאים להיתר זה, התנאי השלישי היה שיוכיחנו תחילה לפני שמספר עליו לשה"ר, ולזאת נזכיר מעט מדיני תוכחה:

יסוד מצות תוכחה היא לשכנע את החוטא לחזור בתשובה על מעשיו הרעים, הן בשוגג והן במזיד, הן בדאורייתא הן בדרבנן, וכן חייבים להוכיח על דעות רעות ומדות רעות. צריך לדבר עם החוטא לבד ולא לפני אחרים, אא"כ היה החטא לפני רבים שאז צריך להוכיחו לפני רבים שלא יתחלל שם שמים. צריך לדבר עמו בנחת, שאם ידבר קשות לא יקבל תוכחתו. לא ידבר בדרך גאווה, כמי שאומר אני גדול ממך. צריך להסביר לחוטא את הפסד העבייה ושכר פרישותו ממנה, ולשכנע אותו שבאמת מתכוון רק לטובתו. אם לא קיבל החוטא את תוכחתו, יש להרבות בתוכחותיו עד שיהיה החוטא קרוב להכותו או לקללו. אם ידוע למוכיח מנסיון, שאינו מקבל תוכחתו, יוכיחנו רק עד שיגער בו בלבד. אם ידוע שגם ישנאנו וינקום בו, אסור להוכיחו.

עדין אתה וכלכם צריכים להשתוקק ולכסוף הרבה לקדשת שביעות האמת, שנופה להתועד כלנו ולהתפלל הרבה לשם יתברך שיהיה בשכום ושלוה: (עלים לתרופה קפ"ה)

הליכות

שיחות ומנהגים

משיח

רבנו הקדוש אמר: "די עלטערן פון משיח וועלן ניט זיין ציי איי ציי" - "הנריו של משיח לא יהיו איי ציי איי". כאומר, שלא יהיו דווקא בני עליה גדולים במעלה:

רבנו הקדוש אמר: "משיח וועט האבן א שווערער ארבעט מיט די חסידים, ווי מיט די פרייע" - "למשיח יהיה עבודה קשה יותר עם החסידים, מאשר יהיה לו עם הפישיים".

הינו פי עם החסידים יהיה לו קשה להכניס אצלם תפלה וזמן קריאת שמע בזמנה וכל פאיצא, פי נשרט אצלם הדבר מה זמן רב. מה שאין פן החפשיים האפיקורסים הבעלי תאוות יראו להם מופת אחד, ויתבטלו תכף לגמרי עם כל חכמותיהם וחקירותיהם - "מיט די חסידים וועט אנקומען די זאך שווער, מיט די פרייע וואס ער איז א בעל תאוה ניק מעט וועט זיי נאר ווייזן איין מופת וועלן זיי שוין אוועק ווארפן זייערע זאכן און זיך שוין צוריק קערן" - שיח שרפי קודש

אמר פעם מוהרנ"ת: "מיין משיח איז שוין געקומען" - "המשיח שלי כבר בא". כאומר, שמצדו אין כבר עפוב משיח, ומפניו יתו משיח כבר בא:

מוהרנ"ת אמר: "אפלו כשאיהיה בבין השמשות האחרון של האלף הששי, ואראה שהגאלה עדין מתמהמהת, אך על פי כן אמנתי תהיה חזקה - "די אמינה וועט זיין שטארק", ואמיין באמינה שלמה בביאת המשיח!"

רבנו אמר: "אז משיח וועט אפנעמען דע גאר וועלט, וועט ער ניט אויס שייסן קיין איין פילונער" - "למשיח יבוא את כל העולם פלו, אזי הוא לא יירה שום אבק שרפה":

רבנו הקדוש אמר: "משיח וועט האבן א גוט ארבעט אריין ברענגען אין דער וועלט אריין, א ריינע שמונה עשרה" - "למשיח יהיה עבודה גדולה להכניס בתוך אנשי העולם, תפלת שמונה עשרה זכה":

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה – התורה הזמנית - מאמר ג'
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[א] פי צריף כל אדם להוציא את עצמו מהמדרמה, ולעלות אל השכל. וכשנמשך אחר המדרמה, זה בחינת שרירות לב, שהוא הולך אחר המדרמה שבכל. וכשיצא משרירות הלב, ומשבר לבו האבן זה בחינת שמיור, שעל ידו נכנע האבן, ואינו הולך אחר תאוות המדמיות, והולך אחר השכל:

וכל זמן שלא הוציא שכלו אל הפעל שלא השתמש בשכלו עדין אז אצלו השכל בכה. אז על פי שכבר שבר המדרמה, אז נתקומם תכונת שכלו. פי ב'שעה קם, זה גופל' (מפואר ברשי"ר יש פרשה תולדות), אבל השכל עדין בכה. ואחר כך כשהוקר בשכלו ומשתמש בו, אזי השכל בפעל וכו'.

ואחר כך כשמשויג בשכלו כל מה שיש ביד אנושי להשיג, אז שכלו שב שכל הנקנה. כמו שכתבו המחקרים, שיש שכל בכה, ושכל הפעל, ושכל הנקנה. וכו' ושכל הנקנה נקרא, מה שאדם יודע הרבה דברים בידיעה אחת. פי קדם צריף לידע הרבה הקדמות קדם שידע איזהו דבר, ואחר כך כשמשויג את הדבר, משליך הקדמותיו, וידע את הדבר בידיעה אחת.

ג' מדרגות בבירור המדמה

במאמר הקודם נתבאר שהם ג' מדרגות בבירור המדמה, כי השלב הראשון הוא מה שמשבר את המדמה והולך אחר השכל, אבל עדיין לא הוציא את השכל לפועל, כי השכל לא שינה כלל את המדמה, וזה נקרא שהשכל בכה, שיועד מהשכל הזה אבל לא הוציא לפועל במחשבתו, כי ההסתכלות שלו היא עדיין הסתכלות של מדמה, והשלב השני הוא שמתחיל לברר את המדמה עם השכל, אבל עדיין המדמה לא נכנע ונתבטל לגמרי, אלא יש מלחמה ביניהם, אבל כבר התחיל לשנות את ההסתכלות בפועל על דברים, וזהו שלב שהשכל בפועל, אבל עדיין אינו שכל הנקנה, ויש שלב שהמדמה נתברר לגמרי שהשגת השכל שהשיג היא ההסתכלות הטבעית אצלו וזהו שכל הנקנה וזה עיקר דרגת האדם, ונבאר הדברים יותר ע"י דוגמאות למעשה.

דוגמא מקדושת האכילה

ונשתמש במשל מעניין האכילה, שהנה ההסתכלות הפשוטה היא שיש כאן מאכל ערב, וממילא אני רוצה לאכול כי הוא ערב ואני רוצה ליהנות, הסתכלות זו היא איך שהמדמה המנוגש קלט את המציאות הפשוטה כפי שהיא לפניו, ומהסתכלות זו באה התאוה, שמעוררת את האדם לדמיונות כמה יכול ליהנות מהמאכל וכדו', עד שאינו יכול להתגבר על התאוה ואוכל עם התאוה הבהמית.

אבל באמת בהסתכלות אמתית של "שכל", היינו שכל התורה, שהוא הפנימיות שבכל דבר (עיי' ליקוטי מוהר"ן סימן א), הרי אנו יודעים שבאמת יש כאן ניצוצות הקדושים שהם ממקום עליון מאוד, ומהם כל הטעם שבמאכל, כי כל הטעם שבמאכל הוא מחמת הטוב שבמאכל שהוא ניצוה"ק [וכמבואר באר היטב בדברי מוהרנ"ת בהל' מאכלי עכו"ם ה"ב שעל מאמר זה ובעוד הרבה מקומות בליקו"ה], ואזי ממילא כל ההסתכלות על המאכל היא אחרת, ועי"ז יודע כמה נצרך הברכה בכוונה, ולקשר את המאכל להשי"ת, ושאר עבודות של קדושת האכילה, ועכ"פ השורש של איך האדם ניגש לאכילה היא כפי ה"הסתכלות" שלו על האכילה, שזה הוא בחינת ה"מדמה".

דוגמאות נוספות

וכן קיים עניין זה בכל דבר ודבר, וכגון בלימוד התורה או בתפילה, בפרט כשקשה לאדם ויש לו מניעות וכיוצא, עיקר הכח לשברם הוא כשיודע

השדכן לא אינזב

יהודי מבוגר וכל פעולה עשה באיטיות אך בנעימות בלתי מצויה. הוא היה מרותק בכל בוקר לראות איך הניח את תפילין-ר"ת, לאחר מכן קרא עמהם קריאת-שמע במתינות וחיות גדולה ולמד עמהם איזו הלכה, כמנהג אנ"ש.

זוגתו של ר' אפרים'ל הייתה מגיעה בכל בוקר אחר התפילה ומגישה לפניו כוס קפה ומיני תרגימא כדי שיתחזק ויוכל להמשיך בסדריו לפני שיגיע לביתו לאכול. היות והדרך ארכה לה זמן רב, הציע אריה להביא עבורו בכל יום את כוס הקפה והעוגה מביתו, וכך אכן עשה במשך חצי שנה.

אותו גאון וחסיד מופלג, שראשו היה בשמי שמים, היה גם סולם מוצב ארצה. באחד הימים, בעוד אריה יושב בבית-הכנסת, הבחין ר' אפרים'ל, שישב בקצהו השני של ביהכ"ג, כי הוא שרוי בעצבות. "בחור'ל" פנה אליו ברוך, "מדוע אתה עצוב? הלא הרבי אומר שצריך להיות בשמחה!"

"הגעתי לגיל השידוכים" השיב אריה, "הורי טוענים שבהתקרבותי הזקתי לעצמי, שכן אני בחור מיוחס ומה לי ולברסלב ומי ירצה להשתדך עמי עתה..."

"ראשית דבר" נענה לו ר' אפרים'ל רכות, "לך התפייס עם אביר. צריך אתה לדון אותו לכף זכות, שכן הוא רואה שמבזים את ברסלב ולכן הוא חושש לעתידך. אולם אין זאת כי אם מתוך דאגה לטובתך האישית. אולם זאת דע" המשיך ר' אפרים'ל, "אם תחזיק עצמך ברבינו הקדוש שהוא השדכן, הוא ידאג לך לאשה טובה, כשרה וחסודה".

הקשיב הנער לעצתו וכך עשה. חזר להוריו ופייסם עד שהתרצו. לא ארכו הימים, וכפי שאמר ר' אפרים'ל, מצא הוא את זיווגו על הצד היותר טוב. היה זה כשהחסיד ר' דוד שכטר, שבין פעולותיו הרבות גם עסק בשידוכים, הציעו לבת מחותנו ר' אברהם בלוי השידוך קם והיה. בחופה נכחו הרב זעליג ראובן נגיס, ורבים מחסידי ברסלב ששמחו בשמחת הבחור המקורב.

הכל נוכחו לראות כי התקרבותו לא זו שלא הסבה לו נזק, אלא אדרבה עמדה לו לזכות בשידוך הגון ולהקים בית נאמן בישראל.

לד בן עשר היה ר' אריה אלבוים, כשעלה עם הוריו מפולין לירושלים עיר הקודש. בחיידר מאה-שערים, בו למד, התיידד עם ילד בשם אהרן גלידמן שאביו נמנה על חסידי ברסלב.

שבת אחת, הזמין אותו חברו לביקור בסעודה שלישית. כשהגיע לבית, ראה כיצד אבי חברו שר בנעימות עצומה ולאחר מכן לומד בספר 'ליקוטי הלכות' בדבקות נפלאה. החיות וה'גישמאק' בהם למד האב, השפיעו עליו עמוקות, והוא הוסיף לבוא בשבתות רבות לביקורים בביתם.

מההתקרבות לרבי לא מפסידים! רבי אריה אלבוים

בשבת השלישית, כשאבי המשפחה, ר' משה, שם לבו לכך שהוא יושב ומאזין ללימודו, קרא לו לגשת אליו והחל מדבר עמו על כך שיש צדיק קדוש ונורא שנקרא 'רבי נחמן מברסלב', על תלמידו הק' רבי נתן, ועל התורה המופלאה שגילה הרבי והנחיל על ידי תלמידו.

אריה נכבש כולו מן הדברים. הוא דבק בחסידי ברסלב והחל להתלוות אליהם. במשך הזמן התחבר יותר ויותר לתורתו של הרבי ולאנשיו, עד שחש כאחד מן החבורה. אביו שמח כי בנו יקירו מצא מקום של יראת שמים להסתופף בו.

באותה תקופה החלו לעלות יהודים רבים מפולין, ביניהם חסידי ברסלב, אחד מהם היה רבי אפרים מפשעבדוב' המכונה ר' אפרים'ל. הוא התגורר סמוך לביהכנ"ס 'אהל שרה' במאה-שערים, שם התפלל בכל יום שחרית במניין קטן בנין החמה.

באותה תקופה התנדב אריה הנער לנקות את בית המדרש הקטן בו התפללו אנ"ש. כך הזדמן לו לשהות דרך קבע בבית-הכנסת. הוא התבונן תכופות בר' אפרים'ל, שהיה

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

היכן בתורה הזמנית

מחנך נקודה מהפרשה?

תשובה לחידה הקודמת:

תשובה לחידה הקודמת: "ובזה טועים החסידים הרבה" מהי הטעות? עיי' במדור 'חידוק השבועי' בסוף גיליון זה.

הזוכה: שלום נח פריש בני ברק
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

תורה כ"ה

בדעתו את ה"חשיבות" של לימוד התורה ו"מסתכל" על זה באופן גבוה, וכן ע"י עצם עבודת התפילה ולימוד התורה נעשה באופן נעלה יותר ומזוכך יותר, וכן שייך דבר זה בכל עניין ועניין, כי עיקר עבודת האדם הן בסוד מרע והן בעשה טוב, תלוי בהקדמות שנשכלו איך הוא מסתכל על העניין, ועפ"י הם פעולותיו.

עיקר העבודה היא לברר את המדמה ע"י השכל ועל כן עיקר עבודת האדם לברר המדמה ע"י השכל, היינו שהמדמה יסתכל כמה שיותר עפ"י השכל, וכגון בדוגמא של אכילה, שההסתכלות הטבעית תהיה שיש כאן ניצוצות הקדושים שצריכים בירור, ושלב זה הוא כבר שלב של שכל הנקנה, שכבר קניו בדעתו דבר זה בפשיטות שכך הוא עניין האכילה, וכפי שיבאר בהמשך, ואמנם אין דבר זה בא ברגע אחד, והוא עבודה של ימים ושנים, אבל רבינו מלמד אותנו את יסוד דרך העבודה, שעיקר העצה היא לא לעסוק בשבירת התאוה בדרך מלחמה, כי ע"י עלול להתגבר התאוה יותר כידוע, אלא העיקר הוא להמשיך את דרכי השכל ולהוציאם לפועל עד שיהפכו לשכל הנקנה, [וכמובן שיש בזה אין סוף מדרגות של שכל הנקנה, וזה עיקר העקיייה מדרגא לדרגא וכפי שיתבאר בעז"ה בהמשך], ובמאמר הקדוש הזה, רבינו ז"ל מבאר לנו את סדר העבודה בזה.

שכל בכח

כי בתחילה צריך "לשבר המדמה" ע"י שאינו הולך אחר התאוות שבאים מכח המדמה, וזוהו מתקומם תבונת שכלו, כי כשזה קם זה נופל, וזוהו מגביר אצלו כח השכל, ובכל נקודה שנזכר בעצם הדבר שיש כאן שכל שהצדיקים מגלים על עניין זה, וע"י שבר מעט מהבהמיות, כבר זכה להכניע את המדמה, אבל אעפ"כ מלמד רבינו שסוף סוף השכל עדיין בכח, כי הוא לא שינה כלום את הדעת של האדם "בפועל" דהיינו בזה העולם, במקום שבו יש שליטת המדמה, ולכן כל זמן שלא עשה כן, אף ש"הלך אחר השכל" ולא אחר תאוות הבהמיות, או שלמד הרבה תורה ועסק הרבה בשכל, שבאמת כ"ז חשוב ונצרך וזה יעזור לו להשתמש עם השכל, כי כפי מה שיגביר כח השכל על המדמה, כן יהיה לו נקל לברר המדמה ע"י השכל, אבל כל השכל הזה הוא ב"כח" כי לא יצא ל"פועל" בזה העולם, שזה נקרא יציאה לפועל, שמשנה ע"י השכל הסתכלות בזה העולם.

שכל בפועל

אבל כשמתחיל "לחקור בשכלו ולהשתמש בו", כגון בדוגמא של האכילה, שחושב בעת האכילה על כל מה שמלמדים לנו הצדיקים, שהשכל הוא עניין של בירור ניצוצות, וכל הטעם שבמאכל הוא רק מטוב השי"ת שמתלבש במאכל וכו', ע"י מתחיל להוציא מתיקות שכלו מכח אל הפועל, כי מתחיל לשנות את ההסתכלות על דבר בזה העולם, אבל עדיין אינו בגדר שכל נקנה, כי הוא עדיין במצב שכשרואה דבר מאכל לפניו, ההסתכלות הפשוטה שלו ע"י הוא שיש כאן מאכל טעים, אלא שכשזכר וחושב בדברי הצדיקים מהו באמת מאכל זה, הרי מתעורר לחשוב אחרת, אבל כל שעדיין צריך "להיזכר בזה" כביכול, אין הדבר עדיין בגדר "שכל הנקנה", אבל אעפ"כ בכל מחשבה ומחשבה נחשב הדבר ש"מוציא השכל מכח אל הפועל", כי עכ"פ בכל מחשבה ומחשבה פועל האדם שינוי במדמה שלו, ושום דבר אינו נאבד, כי בוודאי אין הדבר בא ברגע אחד, אלא אחר שחושב בזה הרבה פעמים, וזכה שנעשה הדבר אצלו פשוט, שבאמת הוא כן בפשיטות, עד שכשואר רואה מאכל, אי"צ להזכיר לעצמו כל הידיעות שלמד על זה, אלא בפשיטות "אכילה" מתפרש אצלו "בירור ניצוצין", וכמובן אכילה הוא דוגמא בעלמא, וכן הוא כיוצא"כ בכל דבר ודבר, ובמאמר הבא יתבאר בעז"ה יותר עניין זה של שכל הנקנה שע"י מתבאר ומובן יותר גם שני השכלים הקודמים.

מוציא מהם עצה למעשה, בלי לטעות מהמוכחן שבדבריו הק', ורק דרך זו היא תחילת קבלת השכל, להפוך אותו לשכל בפועל. ונבאר את הדבר למעשה כמו שמתבאר שם בדברי מוהר"ן: נתפוס לדוגמא את השכל 'אין שום יאוש בעולם כלל', כלומר שלעולם אל יתיאש האדם מלזכות להתקרב להשי"ת, כשהאדם למד בדברי רבינו שכל זה הוא שכל בכח, באותו הזמן הוא שובר כבר את המדמה שאומר לו: 'אין לך דרך להתפלל כראוי, תמיד תשאר התפילה שלך קריה ומהירה, ובדרך כלל "הלומית" ברובה, חבל על הזמן שלך תשקיע בלימוד התורה וכדו', אבל את ענין התפילה תעזוב, זה הטבע שלך, המדמה הזה נשבר מיד כשמאמין בשכל הק' הזה שאין שום יאוש בעולם כלל, כי מיד הוא כבר יודע שהוא צריך לחזור להשקיע בתפילה, אע"פ שבאמת עדיין לא התחיל להשקיע בה.

השלב הבא הוא השכל בפועל, כלומר להתחיל להשקיע בתפילה, אבל אז הוא רואה שהוא שוב נכשל, ושוב ושוב, בכל פעם הוא

לכבוד מערכת עלה לתרופה, ועמה כל אנשי שלומינו ופרט ההולכים בתורת ה' ומטיילים בתורתו הק'. בהלכות מתנה ד (אות יד) מבאר מוהר"ן נקודה עמוקה מאד בתורה זו, ורצייתי ללבן אותה יחד עם בני החבורה, והיא הנקודה של השכל בפועל, כלומר 'פְּשָׁחוּקְר בְּשָׁכְלוּ וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בו', לכאורה למה לאדם לחקור בשכל, בשלמא להשתמש בו מובן, צריך להשתמש בשכל לעבודת ה', אבל למה לי לחקור בו, עלי לקבל את השכל המובא בתורה הק' ובפרט בספרי הצדיק, לקבל אותו בתמימות ובאמונה פשוטה ולקיים אותו? אלא נראה שבלשון רבינו 'לחקור בשכלו', הניח וכלל יסוד עצום, השכל שהאדם מקבל ולומד עדיין צריך עיבוד, לחקור בו לעיין בו ולהבין אותו עוד ועוד, בשונה מהחקירה שאני בודק האם השכל הזה נכון, שזו חקירה פסולה, והיא החכמות שרבינו הזהיר אותנו מאד מפניהם, אבל עבודה זו לחקור בשכלו את השכל שקיבלתי היא לראות מה הכוונה בדבריו, לעיין בהם איך אני

ברכה נ.ד.

טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (טו)

שלבי סולם העליה

- [א] א הרבה תורות בליקוטי מוהר"ן בנויים כסולם שלבים מדרגא לדרגא. רביז"ל פותח בהשגה גבוהה, וכהמשך לכך אומר העצה איך לזכות לאותה הדרגא, ועוד עצה איך לזכות לאותה העצה, וכן מדרגא לדרגא.
 - [ב] לדוגמא: בתורה א' פותח רביז"ל ואומר שיש להסתכל בשכל הפנימי שיש בכל דבר, אך בכדי להסתכל בפנימיות של כל דבר, יש בהכרח לצמצם את האור וללכת באור של אמונה, ובשביל לחזק את האמונה וצמצום האור יש לעסוק בלימוד תורה בכח.
 - [ג] פעמים שיתמה הלומד, למה רביז"ל מתחיל את סדר הסולם מלמעלה למטה, שהרי לכאורה צריך להתחיל מהדרגא הראשונה - עסק התורה, ומשם לעלות למדרגא הגבוהה ממנה שהיא אמונה, ומשם לעלות למדרגת ההסתכלות בשכל.
 - [ד] אך מכאן אנו למדים את אחד מהיסודות הגדולים ביותר בדרך הבנת התורות וההליכה בתורות רביז"ל.
- כי כבר בתחילת לימוד המאמר, יש להתחיל דווקא מהמדרגה הגבוהה, ולצרף אל אותה המדרגה את העצות המביאות לכך, ורק באופן כזה העצות באמת מעלות את האדם למדרגות
- גדולות. וכיון שרואה שקשה לו להחזיק במחשבתו שכל של צדיקים על ידי אמונה, על כן הוא צריך לעסוק בתורה, אבל באופן כזה, כל עסקו בתורה הוא באופן שמחפש בכח התורה לקדש שכלו ולהכות את היצר הרע שלו שיהיה בכוחו להשתמש בשכל עם אמונה.
- [ו] לסיכום: עצות רביז"ל מסייעות לאדם, כאשר הוא משתדל להכנס להשגה עצמה של פעליה ניתן עצה זו.

עמל התורה - כיצד?

על פסוק אחד או שניים ולא יצטרך להתייגע על הבנתם, די לו בבישיבה קלילה ונוחה ויוכל לקיים מצוות תלמוד תורה בלא מאמץ.

אך עמל התורה הוא עניין בפני עצמו, לעמול על דברי תורה, בעת שלומד ומבין את הסוגיא הוא מתאמץ לדעת מה כתוב כאן, איך רש"י הבין את הסוגיא ואיך התוס' הבינו אותה, איך הגמ' הבינה את המשנה בהוה אמינא ואיך במסקנא, ויותר ויותר איש כפי חלקו וכפי דרכו, איש על מחנהו ואיש על דגלו.

וכן בלקוטי מוהר"ן וכל חלק מחלקי התורה, איך רבינו מוכיח מהפסוק שמביא ואיך זה מתקשר לקטע הקודם, מה רבינו רוצה לומר לי כאן ואיך זה מתיישב בפסוק, או בשיחות הר"ן מה כתוב כאן ומה רבינו רצה לומר לי בשיחה זו.

אחר כך בלכתו בדרך או בכל זמן אחר, הוא מחשב שוב את הסוגיא, מה היא ההוה אמינא ומה מסקנת הסוגיא, ומה הכריח את הגמ' להבין כך ולא כך, אז יכול לדאות אם הבין כראוי או לאו, ולכשמתאפשר לו בודק בגמ' אם הבין כראוי, וכן בלימוד ההלכה, לייגע את מוחו מהי מסקנת ההלכה ומה כוונת השולחן ערוך לומר כאן, ואיך עלי לנהוג למעשה.

יהי רצון שנזכה לעמול בתורה לשמה יומם ולילה, ויקיים בנו המשך הפסוק 'ונתתי גשמיכם בעתם... וישבתם לבטח בארצכם... והקימתי את בריתי אתכם... ונתתי משכני בתוכם... ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קוממיות', אכ"ר.

אם בחקתי תלכו - יכול זה קיום המצות, כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו, הרי קיום המצות אמור, הא מה אני מקיים אם בחקתי תלכו, שתהיו עמלים בתורה (רש"י ויקרא כו ג).

היינו כי הוקשה לרש"י, שהלא אי אפשר לפרש את הפסוק 'אם בחוקתי תלכו' על קיום המצות, שכן זהו בכלל המשך הפסוק 'ואת מצותי תשמרו', על כרחך כי זה הולך על עמל התורה.

ולכאורה עדיין קשה, מנין לרש"י שזה מותנה בעמל התורה דווקא, ולמה אין די בלימוד התורה בשטחיות, ועוד קשה והלא מצוות תלמוד תורה היא מצוה מכלל תרי"ג מצוות, ולמה אינה נכללת בפסוק 'ואת מצווי תשמרו'.

אלא קושייה אחת מתורצת בחברתה, לימוד התורה זה נכלל באם מצוותי תשמרו, אך 'עמל התורה', זה חלק בפני עצמו, זה אינו נכלל במצוות תלמוד תורה, זה עניין אחר הכלול בפסוק 'אם בחוקתי תלכו'.

ויותר מזה, אם 'עמל' זה פירושו עצם המאמץ להתמיד בתורה, או דבר שנצרך כדי שיוכל ללמוד הרי גם זה בכלל מצוותי תשמרו, שהרי לא גרועה מצווה זו מכל מצוות עשה, שעל האדם לעשות לעשות כל מאמץ כדי להשיגם, כלולב וכסוכה.

אלא הכוונה לייגע את המח, שכן את המצווה של לימוד התורה מקיים האדם אף אם יחזור שוב ושוב

עומק הפרשה

ונתנה הארץ יבולה

נזכה ללכת בחוקי השי"ת, נתן הארץ את יבולה ועין השדה יתן פרי, אבל לא יבול המביא לידי התרחקות מהשי"ת אלא אחר שתאכלו ישן נושן, מיד 'ונתתי משכני בתוכם' "והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם", ופירש"י אטייל עמכם בגן עדן כאחד מכם.

אבל לשם כך, מסיים הכתוב ומזהיר "אני ה' אלהיכם, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהיות להם עבדים, ואשבר מוטות עולכם, ואולך אתכם קוממיות", כי כדי לאכול בקדושה צריך האדם להיות תקיף כנגד יצרו, כי גם באותה שעה שהוא אוכל מברכתה' מתגבר עליו יצרו ללכת אחר התאוה הגשמית, לכן מודיע לנו השי"ת, כי שבר את מוטות עולנו - עול הגלות, כבר איננו עבדי פרעה אלא עלינו ללכת קוממיות ופירש"י 'בקומה זקופה', אל תכפפו את ראשכם נגד התגברות היצר, אלא לכו בקומה זקופה נגדו, בטחו בכוחם של הצדיקים יסודי עולם, חגרו איש כלי מלחמתו בידו, עקדו את יצרם ואכלו בקדושה ובטהרה, לבנות משכן לשכינה הק'.

אם בחקתי תלכו... ונתנה הארץ יבולה... ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קוממיות:

הקשו הראשונים (עין רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"א ועוד) וכי זה הוא השכר שמובטח לנו אם נלך בחוקי התורה, גשמיות ושוב גשמיות, עין השדה יתן פרי והאדמה את יבולה, ועוד הקשה מוהרנ"ת מה סמיכות הפסוקים ואכלתם ישן נושן וכו' ונתתי משכני בתוכם, מה ענין אכילת אוכל משובח אצל השראת השכינה.

את עומק ברכה זו מבאר מוהרנ"ת לפי דרכו, יש שני מיני אכילה, יש אכילה המרחיקה את האדם מהשי"ת, כמו שכתוב בתורה (דברים לב, טו) "וישמן ישרון ובעט שמנת עבית כשית ויטש אלוה עשהו וינבל צור ישועתו", וכן אמרו חז"ל (ברכות לב.) 'מלי כריסיה זני בישי', כלומר מילוי הכרס גורם כמה מיני רע להטות את האדם מדרכי חיים (עיי"ש שהביאו כמה תוכחות על ענין זה).

אבל לעומת זאת ישנה אכילה המביאה את האדם להתקרבות להשי"ת, כמו שאמרו חז"ל (מגילה יב:) 'שישראל אוכלין ושותין מתחילין בדברי תורה ובדברי תשבוה', על זה מברך הכתוב אם

(ע"פ לקי"ה פדיון בכור אדם ה, יא-יב)

איך מתמודדים עם מריבות בין האחים בבית?

מי שמחפש פתרון קסם שיפתור את כל המריבות בבית, שידע, אין תשובת קסם שכזו. אך ישנם כמה נקודות שאפשר להוציא מתוך דברי רביז"ל שיכולות להועיל לנו להתמודד נכון.

דבר ראשון לא להיבהל מהמריבות. כאשר ההורים נלחצים, כועסים ומתרגזים וממשיכים את האש שהוצת על ידי הילדים, זה בעצמו מוסיף וגורם לילדים יותר מתח ומריבה על כך שבגללם ההורים כועסים. אך כשההורים משתדלים להישאר רגועים ולהבין שכן נראה חיים של בית, זה בעצמו מרגיל את הילדים לא לצאת מהכלים כאשר אח פגע בו, או שנגע בשלו.

אין זה אומר שאסור להתערב ולהפריד, כל מקרה לגופו. אך באופן כללי אנו כהורים חייבים להישאר רגועים. השיעור הזה של ה'אריכות אפיים' שלנו בענין המריבה, יותר חזק מכל צעקה שננסה אנו בשעת מריבה לחנך ולגעור בהם שצריך סבלנות.

זוהי ההזדמנות גדולה ביותר לחנך על 'אריכות אפיים', שרוב עניני עבודת ה' תלויים במידה זו, כפי שקבלנו מרביז"ל, כידוע.

אמנם יש הרבה הזדמנויות לחנך על 'אריכות אפיים', אך דווקא בזמן מריבה, כאשר 'להם' לא היה 'אריכות אפיים', אם 'אנו' נשארים שלווים, לא מתוך חוסר אכפתיות, אלא מתוך סבלנות ב'אריכות אפיים', זה בעצמו מלמד, איך מתנהגים בשעה שמכעיסים אותם.

וכעת לעצם ענין המריבות, יש להבדיל בין מריבות מקומיות או זמניות שנוצרו כתוצאה מפגיעה או נגיעה בדבר שאינו שלו וכדומה, לבין מריבות ארוכות ועמוקות בנפש, כמו קנאה וכדומה.

באופן כללי יש לעשות ענין גדול בבית, מענין תיקון המידות, כמו סבלנות, ויתור, כעס, לא להגיב באכזריות גם בזמן כעס, לרחם על הזולת, ועוד ועוד, לדבר על כך הרבה, לספר סיפורים ומעשיות. כמובן לא בשעת המריבה עצמה, כי אז אין הלב פנוי לשמוע תוכחה, אדרבא הוא רק "מבאיש את הריח".

כל כך להדגיש את המידות טובות, עד כדי שהילד יוכל לומר, בבית שלנו עובדים על מידות טובות! לדבר על כך ברור, אצלנו בבית זה העסק!

רביז"ל אמר שמלכים ורוזנים היו שולחים את בניהם ללמוד מאנשי דרך ארץ, כי חלק מעבודת ה' המודגשת בבית מדרשו של רביז"ל היה אהבת ישראל והיחס של 'כבוד' לכל יהודי, אריכות אפיים וסבלנות. לא כפרט בעבודת ה', אלא ככלי יסודי שהוא מפתח להרבה מעצות רביז"ל, כמו שמחה, נקודות טובות, התחזקות בשעת נפילה, תפילה והמתנה לישועה, ועוד ועוד.

אין לצפות שבכמה שיחות כאלו המריבות יופחתו, השאיפה שלנו שיהיה עם מידות טובות, ולכן ההשקעה בענין זה צריכה להיות לטווח ארוך, וכפי שלימדנו רביז"ל, שכל שיחה חודרת עמוק, כאשר הבית מלא בשיח על 'מידות טובות', הוא ייהפך בהמשך החיים ל'בעל מידות טובות'.

במאמר הבא בע"ה: מריבות ארוכות ועמוקות בנפש.

◆ לקראת הקיץ - הופיע! הספר 'אשא עיני' - 300 עמודים מלאים בעצות והדרכות נפלאות לסיוע בשמירת העיניים על פי דעת רבינו הקדוש. דגש מיוחד יש בספר על השפע הגדול והברכות להם זוכה כל השומר עיניו בקדושה וטהרה. הפצה ראשית: חנות 'משך הנחל' ירושלים, או בטל': 0527613148.

◆ בס"ד, אחר השוצת וניזוק קברו של בנימין בן יעקב אבינו ע"ה - נרתמו כמה אברכים ובחורים מאנ"ש לשיפוץ וחיידוש המקום, וכעת המקום מוכן לקליטת יראי ה' השופכים ליבם בציוה"ק הנ"ל. הציון ממוקם בסמוך לכפר סבא.

◆ התורה הזמנית - לטייל בתורתו: כלל לומדי התורה הזמנית תורה כ"ה - 'אחוי לן מנא', מוזמנים להצטרף למערך המבחנים המיוחד המתקיים מדי שבוע בעמדות 'נדרים פלוס'. כללי המבחנים: מדי יום רביעי יעלה מבחן חדש, אותו ניתן לערוך במהלך כל השבוע שאחריו. מדי שבוע יערכו ארבעה הגרלות על 100 ₪ לעונים נכונה לפחות 70%.

◆ בהמשך להנ"ל, על כל משתמש חדש יש להרשם באופן חד פעמי בתחילת השימוש במערכת. יש לחפש 'לטייל', נרשמים על פי ההוראות, וממתנים 48 שעות לעדכון הפרטים במערכת.

◆ אומן: סיום המלחמה עדיין לא נראה באופק, ויהודי אומן משוועים לעזרתכם! הכנסת אורחים של הרב גלעד אטש הי"ו מספקת מזון לתושבים, וזקוקה לתרומותיכם. ניתן ליצור קשר במספר: 038499080.

יש לי קנאה בבחור אחד בישיבה, ובכל פעם שאני רואה אותו או שומע שמדברים ממנו, זה ממש אוכל אותי מבפנים?

א] רביז"ל אומר שהמידה שגורם מיתת הלב - איבוד חיות מהלב לחיות ולזכור את הש"ת הוא מידת הקנאה (ליקו"מ סי' נד), ואם אדם מרגיש שקשה לו להרים את המחשבה לזכור שיש עולמות עליונים ויש נחת ושמה ממנו למעלה, הוא רק מחמת שהוא אוכל מקנאה, מה עושים באמת? ב] האמת, שקשה מאוד להילחם עם מידת הקנאה, טבע האדם להוציא את עצמו מהצער של הקנאה, על ידי שהוא משכנע את עצמו בחסרונות חבריו, ובכך אומר לעצמו שאין לו מה לקנאות. אך במקום להשקיע להקטין בלביו את חבריו, עדיף שישקיע להגדיל את עצמו, לא כלפי החברים, אלא לחזק את עצמו כמה הוא מיוחד אצל הש"ת בפרטיות ממש, כמה הוא מיוחד וחשוב מצד עצמו, בלי קשר והשוואה לחבירו. ג] אדם מקנא באחר, מחמת שנדמה לו שחבירו לוקח לו

את מקומו. אדם אינו מקנא באחר שאינו קשור אליו, או באחר שמצליח בתחום שאין זה מעיסוקו. לדוגמה בחור שרוצה לקבל מעמד מכובד בין חבריו, לא יקנא בסוחר עשיר. ולחילופין סוחר עשיר לא יקנא בבחור מצליח בתורה. ד] 'קנאה' הוא מלשון 'קן', אדם מקנא בחבר שדורך לו בתוך ה'קן' הפרטי שלו, שאז הוא מרגיש שאין לו מקום בעולם, ועל כן הוא מקנא בחבירו. והתיקון הוא לחזק את ה'קן' הפרטי שלו, וזה רק על ידי אמונה - גוי לא יכול לצאת מקנאה, כי זה עבודה של אמונה. להבין שכל יהודי יש לו מקום מיוחד בעולם, ואין אחד יכול לדרוך על מקומו, אין אחד שיכול להכנס למקום הפרטי וה'קן' שלו. כל יהודי הוא ייחודי, יש לו שליחות מיוחדת בעולם, שהשם יתברך מסתכל עליו, ונהנה מכל דבר קטן שהוא עושה. ויש להתפלל ולהפציר להש"ת: חוץ מהתפילה לצאת מהקנאה, להתפלל להאמין בעצמו חזק.

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

שימוש בתנור בשרי או חלבי

בתנור חלבי, נעשה המאכל 'חלבי'. ומכל מקום האוכל מאכל הפרווה הזה, אינו נעשה בשרי או חלבי.

ז. יש להזהר בכל הנ"ל, כשאופים חלה בתנור חלבי ואוכלים אותה עם מאכלים בשריים או סלט שיש בו דבר חריף (שום, בצל, צנון, פלפל חריף, לימון) שחתכו בסכין או מעבד מזון בשרי.

להשתמש עם תבנית בשרית או חלבית ל'פרווה'

א. אם התבנית אינה נקיה, נעשה המאכל בשרי או חלבי כמו התבנית.

ב. אם התבנית נקיה אך לא עברו 24 שעות מהשימוש בה - אין לאכול את המאכל הפרווה עם מין ההפוך. אך האוכלו לא נעשה בשרי או חלבי.

ג. כל האמור הוא תקף בדרך כלל גם אם השתמשו עם נייר אפייה.

ד. אם התבנית נקיה לחלוטין וגם עברו 24 שעות משימוש החלב או הבשר בתבנית, ואחר כך אפו בה דבר פרווה - נשאר המאכל פרווה, ואפשר לאכלו ואפילו לערב אותו עם מאכל של המין השני.

אך דע! שכל האמור הוא רק לגבי מאכל פרווה רגיל, אבל אם הוא 'חריף' - נעשה לגמרי בשרי או חלבי כמו התבנית אפילו כאשר אפו בתבנית נקיה ועברו 24 שעות מהשימוש בה מהבשר או החלב. וכן הדין בדרך כלל לגבי דבר חריף שנאפה או נתבשל בתנור בשרי או חלבי.

בשרי או חלבי בבשרי על ידי הכשרת התנור בשלושה דברים אלו: (א) להמתין 24 שעות לאחר השימוש עם הבשרי או החלבי. (ב) לנקותו היטב. (ג) להפעילו למשך שעה על חום הגבוה ביותר. ולמעשה: אם אין הכרח לזה אין לסמוך לכתחילה על הכשרה זו, ועל כל פנים אין לעשות כך 'בקביעות' לאפות בשרי ולהכשיר את התנור אחר כך לחלבי או להיפך, כי בודאי במשך הזמן יבואו לידי מכשול באי קיום באחד מהתנאים הנצרכים להכשרת התנור. אמנם 'תבניות' בדרך כלל אי אפשר להכשיר בשום אופן.

אפיה או בישול 'פרווה' [עוגה או חלות] בתנור בשרי או חלבי

א. לכתחילה יש להכשירו כאמור לעיל.

ב. אם קשה להמתין 24 שעה, יש לנקותו היטב ולהפעילו לפחות לחצי שעה לחום גבוה.

ג. והמיקל להכשירו רק בהפעלתו לחום הנ"ל מבלי לנקותו, יש לו על מי לסמוך.

ד. אם אפו בנתיים דבר פרווה - נחשב כהפעלת התנור לחום גבוה.

ה. אם הכניסו את המאפה לתנור רק אחרי שהגיע לחום הרצוי - בדיעבד דינו כאמור באותו ג.

ו. אם לא הכשירו כלל וגם עדיין לא עברו 24 שעות מהשימוש הבשרי - נחשב מאכל הפרווה ל'בשרי' ואין לאכול עם חלבי. וכן אם אפו או בישלו דבר פרווה

לתשומת לב באפיה לקראת חג השבועות!

א. תנור שאפו או בישלו בו בשר, נעשה התנור 'בשרי' ואסור לאפות או לבשל בו דבר חלבי. וכן אם בישלו או אפו בו מוצרי חלב, נעשה התנור 'חלבי' ואסור לבשל או לאפות בו דבר בשרי [לענין לאפות 'פרווה' ראה להלן]. וכל שכן שאסור לאפות או לבשל שני המינים ביחד. והוא הדין בכל האמור גם לגבי התבנית או 'הרשת' שמניחים עליה את התבנית. (ראה יו"ד צב ח. ואין לה שום קשר לדין 'ריחא לאו מילתא').

ב. כל זה תקף בדרך כלל גם כאשר המאפה או התבשיל מכוסה! וכן גם כשהתנור או התבנית נקיים וכבר עברו 24 שעות מהשימוש בהם.

ג. בדיעבד אם אפו או בישלו ממין השני, חייבים לשאול לרב האם יש אפשרות לאכול את המאפה והאם מותר להשתמש עם התבנית ואין להכשיר את התנור.

ד. כל זה מתייחס כמובן רק לאפיה באותו 'תא', אבל תנור עם שני תאים, אפשר לייחד תא אחד לבשרי ותא אחד לחלבי. אך בכל זאת אין לאפות באותו זמן מאפה בשרי ומאפה חלבי אפילו כשהם בשני תאים נפרדים, אלא אם יש לתנור 'הכשר מהודר' המעיד שאפשר לעשות כן. וכן צריך לייחד תבניות נפרדות לבשר ולחלב.

ה. יש מתירים לאפות חלבי בתנור

החיזוק השבועי

וְכֵן טוֹעֵין הַחֲסִידִים הַרְבֵּה שֶׁפְּתָאֵם נִדְמָה לָהֶם שֶׁנִּפְלְאוּ מִעֲבֹדַת ה' וּבְאֵמַת אֵין זֶה נִפְיָה כִּלְל רַק מִחֲמַת שְׂצִירֵיכֵן לְעֹלֹת מִמְדֻרָּה לְמִדְרָגָה וְאִין מִתְעוֹדְרִין וּמִתְגַּבְּרִין מִחֲדָשׁ הַקְּלִיפּוֹת שֶׁהֵם הַתְּאֵאוֹת וְהַבְּלֹבְלִים וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְהַמְחַשְׁבוֹת וְהַמְנִיעוֹת פְּנִי'ל עַל פֶּן צְרִיכֵין לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ לְחַדֵּשׁ וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר הַקְּלִיפּוֹת וְהַמְנִיעוֹת וְכו' שֶׁבְּכָל מְדֻרָּה וּמְדֻרָּה מִחֲדָשׁ אֵבֶל בְּאֵמַת אֵין זֶה נִפְיָה כִּלְל:

(הצורה הזמנית - ליקוטי מוה"ר, סוף תורה כ"ה)

יהלום

ודע, שכל אלו הנפילות והירידות והבלבולים וכו' צריכים בהכרח לעבר בהם קדם שנכנסים בשערי הקדושה, וכל הצדיקים והיראים האמתיים עברו בכל זה:

(משיבת נפש לב)